

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи»
27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України**

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«Інновації в освіті:
сутність, проблеми, перспективи»**

27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

УДК: 37.01+008.2

I 66

I 66 Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 27-28 жовтня 2022 р.) 124 с.

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи» вміщує матеріали, які досліджують проблеми освіти у вимірі сучасних глобальних зрушень, нові стратегії розвитку освіти, здоров'язберігаючі освітні технології, освітні стратегії розвитку духовної та світоглядної культури особистості громадянського суспільства, історію розвитку освіти в Україні та інновації правової освіти.

Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Рекомендовано до публікації Вченою Радою ОДАБА (протокол № 2 від 20.10.2022 року)

УДК: 37.01+008.2

I 66

© Одеська державна академія
будівництва та архітектури, 2022

Секція 4 ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ ТА СВІТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СУЧАСНА ОСВІТА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЦІННОСТЕЙ СВОБОДИ

Проблема свободи у філософії осмислюється, як правило, по відношенню до людини і її поведінки (свобода в природі осмислювалась як випадковість, як «непізнана необхідність»). У історії філософії свобода традиційно розглядалася в її співвідношенні з необхідністю. Вона отримала розвиток в таких філософських проблемах, як свобода волі і відповідальності людини, можливість бути вільним, свобода як сили, регулююча громадські стосунки.

Для особи володіння свободою – це історичний, соціальний і моральний імператив (веління), критерій її індивідуальності і рівня розвитку суспільства. Довільне обмеження свободи особи, жорстка регламентація її свідомості і поведінки, зведення людини до простого «інструменту» в соціальних і технологічних системах завдає шкоди як особі, так і суспільству. Врешті саме завдяки свободі особи суспільство набуває здатності не просто пристосовуватися до наявних природних і соціальних обставин навколишньої дійсності, але і перетворювати їх відповідно до своїх цілей. Конкретним матеріальним носієм свободи, її суб'єктом завжди є особа, а відповідно і ті спільності, в які вона включена, – нації, соціальні групи, класи [1, с.211].

Впродовж розвитку людського суспільства багато разів змінювалися погляди на цінність людини в залежності від соціально-економічного устрою суспільства, його структури, ідеології, світоглядних систем, ціннісних парадигм та інших чинників, що знайшло відображення у світовій та вітчизняній філософській думці. В процесі становлення аксіологічної теорії проблема загальнолюдських цінностей розглядалася у взаємозв'язку з проблемами буття людини, сферами її життєдіяльності, матеріальною та духовною культурою. Цим пояснюється зацікавленість різних галузей наукового пізнання даною проблемою. Зокрема, в центрі наших зацікавлень знаходиться система освіти та її відношення до цінностей свободи. Роль освіти в умовах інформаційного суспільства особливо зростає, адже не матеріальний капітал, а інтелектуальний стає засобом виробництва. Розвиток системи освіти великою мірою свідчить про розвиток суспільства. Вироблення чіткої концепції розвитку освіти, сформування на основі цього культурної програми розвитку суспільства свідчить про високий розвиток цього суспільства. Саме молодь повинна бути рушієм суспільних трансформацій. Стара система освіти нездатна подолати екзистенціальний вакуум, викликаний сучасною цивілізаційною кризою. В Україні впевнено імплікують «наздоганяючу» економіку і «наздоганяючу» освіту. Прикрість у тому, що у процесі гонки за новими підходами, тенденціями, парадигмами наше суспільство не працює над виробленням своїх власних моделей освітнього розвитку, який полягає не в «ксероксній» культурі наслідування, а у виробленні власного підходу на основі традиційності мислення і специфіці культурних цінностей. Школа, зміст і методи викладання якої визначаються державою, часто ставилася на службу тоталітарним режимам. Але і при демократії в державних школах педагогічна орієнтація залежить від пануючих політичних напрямків. Школа, що знаходиться під впливом політичних або економічних інтересів, хоча і може спрямувати розвиток людини у певному руслі, але здатна лише в обмеженій мірі врахувати власні умови і закони цього розвитку. Це відноситься до державних школах і в демократичній державі. Тут панують деформуючі впливи, що виникають в результаті злиття ролі державного службовця і вихователя. Як можна виховати

молодь у душі свободи і відповідальності, якщо школа за допомогою своєї бюрократичної структури управляє вчителями через різні інструкції і дріб'язково опікає їх в їх педагогічній діяльності?

Створення незалежних від держави, вільних шкіл надзвичайно актуально. Але перетворення шкільної системи від зрощеної з державою у вільну вимагає більшого, ніж просто відмова від державного управління і його бюрократії. Воно вимагає створення педагогіки, орієнтованої на людину. Вільна школа була б лише тулубом без голови, якщо б вона зберегла старий зміст і старі методи викладання, прийняті в державних школах, старі форми підготовки вчителів.

На наш погляд, феномен освіти проявляється в тому, що змінюється соціальна роль освіти в сучасному світі, перш за все, як сфери зайнятості і як специфічної індустріальної галузі, в яку залучені значні маси населення.

Цілком природно, що розвиток філософії освіти потребує наукового обґрунтування та філософської рефлексії, а саме: переосмислення педагогічних ідей шляхом їх наукової інвентаризації та подальшої теоретичної реконструкції, визначення ідеалу освіченої людини та впливу філософії на освіту. Вирішення даних завдань можливо на засадах нової раціональності, котра, по-перше, фокусує увагу на відтворенні умов і структури проблемних ситуацій, в які потрапляє сучасна людина у своїх взаємовідносинах із реальністю, по-друге, предметом якої виступає реальність людської дії, реальність становлення і формування дійсності через діяльність, що передбачає саморозвиток її суб'єктів.

Література:

1. Гобозов И.А. Социальная философия: учебник для вузов . М. : Академический проект, 2007. 352.
2. Лутай В. Філософія сучасної освіти: Навчальний посібник. К.: Центр «Магістр - 5» Творчої спілки вчителів України, 1996. 256 с.

Бабчук Микита Ігорович – аспірант кафедри теорії та методики практичної психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ВІДОБРАЖЕННЯ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ У ЗОВНІШНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

У суспільстві відбувається актуалізація перфекціоністських тенденцій особистості щодо багатьох аспектів її буття. Даний феномен пов'язується з культом, що запанував успіх та благополуччя [7], з технологічним бумом з поширенням споживчих цінностей [6], з феноменом індивідуалізації у сучасній культурі, культурі нарцисизму [1, 4, 6]. Соціокультурні фактори зумовлюють значимість зовнішнього вигляду для сучасної людини, по-перше, визначаючи його як засіб репрезентації життєвого благополуччя, задоволеності життям, успішності та спроможності, цінних у суспільстві, а, по-друге, відводячи йому вагомий роль у реалізації життєвих планів особистості, зокрема професійних. Так, на підтвердження останньому, є вказівки на те, що в різних галузях професійної діяльності, непов'язаних з індустрією краси та моди, де зовнішній вигляд, що відповідає певним стандартам, є головною «професійною якістю», дедалі більшу цінність набуває молодий вигляд, а наявний тиск на ринку праці визначає прагнення бути підтягнутим і виглядати здоровим і робить видимі ознаки старіння неприйнятними [5]. Зовнішній вигляд все більшою мірою співвідноситься з деякими «ідеальними зразками зовнішності», які активно пропагуються засобами масової інформації, та асоційовані з певними стратифікаційними та гендерно-віковими характеристиками. Зразки ідеальної зовнішності, що транслуються у ЗМІ, також пов'язані зі здоровим образом власників гарної зовнішності.

Відповідно до цього зовнішній вигляд сучасної людини неодмінно повинен бути відображенням ведення цього способу життя. В результаті всього цього до зовнішнього